

Johann Festing

**Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis Johannes Festingius ad
Exequias, Quas ... Wendulae Kleinschmidts Viri ... Dn. Tobiae Rombergii
Secretarii ... Civitatis Rostochiensis ... relictæ viduae Liberi moestissimi Hodie
hora prima paratas esse cupiunt ... Omnes Omnium Ordinum Cives Academicos
... invitat : [PP. Calend. April. An. MDCXC. Sub Sigillo Rectoratus]**

Rostochi[i]: Wepplingius, [1690]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn771555083>

Druck Freier Zugang

Festing, J.,

in W. Kleinschmidt,
uxor. T. Romberg.

R. 1690.

PROGRAMMA
RECTOR
UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS
JOHANNES FESTINGIUS

ad Exequias,

Quas

Matronæ omni virtutum splendore condecoratissimæ

**WENDULÆ Stein
schmidtſ**

Viri Spectatissimi literatissimi & Integerrimi

**DN. TOBIÆ ROM.
BERGII**

*Secretarii, cum viveret, Aerarii Integerrimi
Civitatis Rostochiensis fidelissimi
relictæ viduæ*

Liberi mœstissimi

*Hodie horâ primâ paratas esse cupiunt,
frequenter eundas*

*Omnes Omnia Ordinum Cives Academicos
ea qua par est humanitate invitati.*

Rostochi, Typis JOHANN. WEPPLINGII, Acad. Typogr.

Ta comparata est natura hominum,
ut tristis videatur mortis cogitatio; &
vix sine ullo unquam dolore aliquis
tum vinculi corporis & animæ dis-
solutionem tum suorum lacrymas
patitur & valedicit. Hac verò in re
licet indulgendum iis sit, qui natu-
ram modo humanam considerant
eiusq; affectus seqvuntur & inde fa-
cta defendunt sua: tamen inter
Christianos cum carnis nos amor fallit, facile amor Dei
mentem revocatus est bene perpendimus; & in ejus
posse requiescere tabernaculis qui non sinit ullo nos dolore
tangi, læta meditationis argumentum est. Huc præire sine ge-
mitu Christianos decet, quod ut posteri seqvantur votis meritò
precantur religiosissimis. Equidem hanc mortem h. e. cor-
poris corruptionem meruerunt peccata nostra quæ in corpo-
re cum animæ consensu tantopere consummata sunt. O in-
felicia corpora quæ ex Adamo sunt, nisi Christus qui cœlestis
est, cœli gratiam redemisset, ut aliquando fiant cœlestia.
Separationem à terrestri labe quæ inquinat cœli particulam
animam adeò fieri oportuit, ut ea quæ per Christum redempta
est anima post luctam carnis victrix ac libera requiescat in
sinu DOMINI, & corpus per corruptionem maculas terris abs-
condat & incorruptum feliciter resurgat. Sic feritur fœdum,
ut suscitetur cum gloria: feritur omnium virium expers, ut sus-
citetur potens: feritur corpus animale ut suscitetur corpus
spirituale i. Corinth. c. 15. vers. 24. Sanè elegantissima verba
sunt Epiphanii quando inquit: *Velut si quis summus opifex statuam pulchram ex anro aut aliā materiā a se construam, & per omnia membra congruenter ad pulcritudinem exornatam, rursus confler, mutilatam deinde conspicari a pessimo quodam horrine, qui pre invidia non tulit decoram esse statuam, eamq; laesit, inanem volup- tatis fructum capiens.* Attende o sapientissime Aglaophon! Quod si voluerit opifex ille non esse mutilam & vituperabilem eam, quæ cum tanto studio ac cura ab ipso elaborata est, rursus impelletur ut confite ipsam, ac talem faciat, qualis prius erat. Si verò non conflare, nego
coegerit

cōegerit, verū manere siverit, curans ipsam ac corrigens, necessum
ignitam ac contrectatam statuam non amplius posse conservari ean-
dem sed immutatam fieri ac distractam. Quapropter si voluerit
opus ipsum pulchrum esse ac irreprehensibile, confringi ac rursus con-
flari oportet, quod turpitudines & alterationes omnes, que ex
insidiis ac invidia in ipsa sunt, per reparationem ac conflationem
pereant; ipsa vero statua in speciem suam integra & inadultera-
ea simillima sibi ipsi fabricetur. Statua enim perire non con-
tingit per artificem ipsius, etiam si rursus in materiam reconvertatur:
restituendum potest. Turpitudines autem & mutilationes perire
contingit: colliguntur enim. Restitui autem non possunt eò quod
in omni arte optimus opifex non ad turpia & offensas, sed ad sym-
metriam rectitudinemq; ac congruentiam operis respiciat. Idem
sanè videtur mihi etiam in nobis Deus disponuisse. Hominem enim
decentissimum suum opificium insidio & inuidia māe afflictum con-
spicatus, non susinuit relinquere tale, quum benignus erga ho-
mines sit: ut ne in eternum esset vituperatum, immortale in se
babens, vituperium. Sed dissolvit rursus in materiam, quod per re-
formationem colliguntur ac dissipentur omnia in ipso vituperabilia.
Nam illic constari statuam, est hic mori ac dissolvi corpus: illic ve-
rò reformari materiam ac suo nitori restitui, est hic, post mortem re-
surgere. Anxia fuit spes quā nitiebantur olim philosophi, qui tn.
crūnūm pravitatem impunitam ac virtutum præmia post
ærumnarum tanta exempla prorsus nulla esse, solo qvāmvis in-
structi essent lumine naturæ, non putarunt. At licet animæ im-
mortalitatem demum crediderint: tn. non latet qvibus dubiis
implicata fuerint eorum dogmata, & corporis resurrectionē,
dū corruptione illud evanuerit, nullā fermè sibi unqvā persuadere
potuerit gentilitas. Hic verè quale non dixerim mun-
danæ vitae desiderium, si corporis nunquam resurrecturi inte-
ritum juncta speculetur anima? O dura gentium prudentissi-
marum tempora, qvibus umbræ animarum creditæ in incer-
tis rebus non nisi partis lucrum ipsis retribuiræ! Beata! cer-
tè sunt hæc nostra tempora, qvibus, dum modò nobis immi-
net finis hujus vitae ærumnosæ periculosisimæq; non ad incerta
philosophorum solatia aut ad illud quod per gloriissiman

Dei

Dei omnipotentiam fieri possit respiciendum est, sed quid factum iri ipse qui VERITATIS nomine SANCTUS testatus est. Omnino hic ex religione Medici, mortuorum resurrectionem credere tanquam aliquid possibile non fidei est sed Philosophiae, & philosophia variis rerum experimentis (dum admiratur artificiale illam toties mortificati in suamque iterum emergentis formam Mercurii resurrectione & alia) convincitur, ne neget posse fieri, sed demum facili negotio probet quod dicitur in his verbis: *Quod ergo in inferioribus ipsis ars humana potest, quae blasphemia est negare id ipsum in praesterioribus posse omnipotentis dextram?* Bene Augustinus *Tibi absit, ait, quod et resuscitanda corpora vite ag, reddenda non possit omnipotentia creatoris omnia revocare, quae vis bestie vel ignis absumit, vel quod in pulverem cinerem reme collapsum, vel in humorem solutum, vel quod in auras est exhalatum; absque sinus illud secretumque naturae ita recipiat aliquid substractum sensibus nostris ut omnium creatoris aut cognitionem lateat aut refugiat potestatem.* Nec minus notandum est quod Hieronymus proponit in epist. 41, dum ita: *Cur quæso tam angustus et invalidus divina virtutis estimator es, ut dispersum uniuscujusque carnis pulverem in suam rationem colligi et reparari posse non credas? Annon censes cum videas, quod etiam mortale ingenium demersas in profundum terræ metallorum venas rimeatur, et artificis oculus aurum videt, in quo imperitus terram putat? Hac cur quidem non concedimus, qui fecit hominem, quando tantum iste, qui ab ipso factus est, assequi potest: et cum auri esse propriam venam Targenti alias, eris quod longè disparem, ferrigem ac plumbi diversam intra speciem terræ latere, mortale deprehendat ingenium, divina virtus invenire posse ac discernere non putabitur uniuscujusque carnis proprium sensum etiam si videatur dispersus?* Verum enim in verò non ad probabilitatem modò nostra vergunt argumenta; sed solitorum ipsam infallibilem veritatem ac certitudinem indicant, ubi operibus præscripsit Deus antè (quod ait Tertullianus) quam literis viribus prædicavit antè, quam vocibus: præmisit nobis naturam magistram sed submissurus & prophetiam. Quo igitur facilius credendum prophetiae, cum discipuli naturam simus, & statim admittendum cum audierimus

mus quod ubiq; jam viderimus : eo certè majori cum fiducia
benedictus omnis in nomine ejus qui benedixit tali in solatio
cogitat animæ ac corporis dissolutionem : *Scio quod redem-
ptor meus vivit, & innovissimo die de terra resurrecturus sum...
Et rursum circumdabor pelle mea & in carne mea videbo Deum,
quem visurus sum ego ipse & non alius. Job. 19. v. 19. 26.* Tri-
stis mortis cogitatio est; sed iis tantum est, qvibus pietatis
fiducia per meritum Salvatoris nostri gloriosissimi non inno-
tuit. Qvænam enim talis tristitia est, cum in eo, dum videmus
corruptionem, tunc potissimum de resurrectione qvimus phi-
losophari, quia mors non simpliciter corpus sed corruptio-
nē corporis absunit, qvod luculent er innuit *Chrysostomus bo-
mil.d. resurrecit.* Egregie ac piè Albinus in expositione Cantici
graduum: *Christus non est exaltatus nisi post mortem: qvia illius
resurrectio non fuit nisi ante a morere sur, nec nostra erit resurre-
ctio nisi ante a moriamur.* O gaudeamus qvod de manu infer-
ni redempti sumus! Christus enim factus est mors tua ò mors:
factus est morsus seu exitium tuum ò inferne! *Qvis dolendo
igitur ob mortē contristabitur? qvis corporis non conjuncti-
onem potius cum animâ futuram contemplabitur qvām ho-
diernam separationem, ubi aliquando (ut verbis Bernhardi ut-
tar) sedebit cum Christo corpus immortalitatis & impassibilitatis
gemina qvadam felicitate dotatum, liberum ab omni ne-
cessitate, ab omni corruptione securum, alienum & immune
ab omni concupiscentia, plenum gloria, configuratum de-
niq; claritati corporis Christi: sedebit & anima sicut nil me-
tuens, sic nec cupiens ultra, nimirum plena beatitudine &
secura beatitudine fruens, nullos jam cogitationum fluctus,
nullos temptationum conflictus, nullos affectionum sentiens
motus, sed aeternæ illi incommutabilitati prorsus immersa,
& sic adhærens Deo, ut unus sit spiritus jam facta cum eo. Ve-
rum tamen dura sàpe corda hominum sunt, qvæ non capiunt
præcepta divinitus tradita; indeq; solitorum expertia quid
poterunt sibi tristius fingere qvam horrorem mortis truculen-
tissimæ? Aliter sensit Matrona inculpabilis sancta & casta con-
scientia, prout officium postulavit & docta fuerat, Deo com-
menda.*

mēndatissima WENDULA ROMBERGIA. Hæc non cas-
nis deliciis agitata, primis in annis matre sua lectissima
orbata & vidua sine domī suæ præsidio relicta non malis fra-
cta fuit, nec impatiens fastidivit hancce terram cui donata erat
precum ardore civis probatissima; nec nimirū dilexit mundū
qvem inhabitare filias & nepotes tam feliciter perspexerat. Spe-
culata fuit vitam qvæ futura, unde sacris meditationibus inten-
ta & sanctā qvoq; eucharistiā tanq; viatico semper saluber-
rimo studiosissimè & in ultimo etiam mortis appropinquantis
tempore instructa manus suas ad Deum omnipotentem ex-
tendit implorans ut fas est (*secundum clement. ad Corint b. epist. p.3.*) suppliciter ipsius clementiam pro delictis etiam contra
voluntatem commissis. Tali prorsus exemplo resurrectionis
gloriosæ fiducia qværitur, qvæ in fide ac probitate vitæ stabi-
litur. Unde talis non intermorituram matronæ memoriam
eo rectius commemorare nobis studendū, cum ap. Romanos
gentiles etiam matronas studiosè laudatas esse meminimus.
Nata est beata Matrona laudibus virtutum condecoratissima
WENDULA Kleinschmidt / A. D. MDCXXIX d. IV. April.
circa horam IV. ab honestissimis clarissimisq; parentibus. Pa-
ter ipsius fuit Vir Prænobilis ac Consultissimus Dn. JOACHI-
MUS Kleinschmidt / Consul reipubl. Rostochiensis, cujus sum-
ma in reipubl. merita nomen ipsi reddiderunt ap. omnes ce-
lebratissimum. Mater WENDULA Korff virtutibus ac im-
primis pietate laudatissima inter omnes extitit in pul-
crum bonitatis exemplum commemoranda matrona. Avus
paternus fuit Dn. PETRUS Kleinschmidt / civis hujus Civita-
tis primarius ac spectatissimus: Avia femina virtutum laudi-
bus ornatissima ANNA Reimers / quæ posteris præluxit de-
coribus vitæ ac famæ splendidissima. Avus maternus extitit
Vir rerum agendarum prudentia clarissimus Nobilis ac Am-
plissimus Dn. M. JOHANNES Korff / Consul inclytæ hujus
Urbis egregiæ laudatissimeq; meritus. quocum Avia fuit ANNA
Krauel / matrona venerabili morum & probitatis nomine
commendatissima. Proavus paternus erat JOHANNES Klein-
schmidt / Vir integrissimus & in civitate provinciali Neuen Rah-
len

In tranquillitate vitæ cum honesta famæ claritate felicissimus.
Proavia paterna **Gescke** **Gesteng**/ Matrona honestissima. Pro-
avum maternū habuit Dn. **JOHANNEM** **Kranz**/Virum non
sine laudum encomio commemorandum honestissimisq;
meritis inter suos condecoratum; nec non Proaviam ma-
ternam **ANNAM** **Kohlers**/ morum candore & decore omni-
bus laudatissimam. Ex his parentibus cum fuisse orta hæc
beata nostra, pio zelo ac Christianâ solicitudine parata ipsi fuit
persanctissimum baptismatis sacramentum prima illa resur-
rectio quam per summa Salvatoris nostri merita sequetur ali-
quando lætissima secunda, ubi conjunctim cum anima in
corporis domicilio his ipsis quibus gavisa oculis Redempto-
rem aspectura est beatissima. Hinc postquam dilectissima
lavacro regenerationis renata ac renovata à carnis labe fu-
erat parentum loboles, hæc magna cura fuit ut in novitate
vitæ ambularet; indeq; optimis virtutum præceptis & exem-
plis instructa eit virgo castissima. Sic magnis postea Virgi-
nis virtutibus allectus Vir Spectatissimus, literatissimus & In-
tegerrimus Dn. **TOBIAS** **Romberg**, Secretarius Ærarii oppida-
ni fidelissimus, ambiit cum illa nuptias, quibus consensit pa-
ter optimus: Mater a dudum erepta erat. Feliciter igitur
divina intercedente per sacerdotem benedictione ritèq; con-
summato matrimonio (quod factum A. MDCL. d. XXX.
julii) quā fide conjugali, quo amore invicem amplexi sunt,
in exemplum fuit cognita omnibus felicitas. Nec fuit sine
fœcunditate commendatissimum tale Deo connubium, ex
quo suscepit quinq; filias formosissimas, quarum tertia & quin-
ta in tenerrima ætate ex hac mundana vita ad cœlestem
modò translatae sunt. Ex ceteris elegantissima omniq; vir-
tutum apparatu ornatissima filia **WENDULA** nuptiis juncta
Viro Prænob, ac Spectatissimo Dn. **NICOLAO SCHNITT-
LERO** Præfecto ad D. **GEORG.** apud Hamburgenses meri-
tissimo Amico nostro honoratissimo, quocum felicissimo
tali in conjugio fœcunda, decem nepotibus dulcissimum Aviæ
adauxit nomen & matris voluptatem promovit luculen-
tissimam. Quanquam ex his quinq; terris erepti cœlesti
nunc

nunc cum avia fruuntur tranquillitate & quiete beatissima;
reliqui adhuc per Dei gratiam superstites sunt, ex iisq; ut Dei
gloria magnificanda sit ac vita cum incremento salutis Christianæ transigenda, maximopere precata est avia piissima. hi
suavissimis nominibus ipsi saepius memorandi fuerunt, JO-
HANNES, ANNA DOROTHEA, NICOLAUS, FRAN-
CISCUS, WENDULA ELISABETHA, & LAURENTIUS.
Altera filia florentissima EUPHROSYNA nuptiarum solen-
nibus justis copulata Viro Spectatissimo doctissimoq; Dn.
JOHANNI Krügern Practico ac Præfecto templi Parochialis
quod Gustrovii est fidelissimo, unde s. liberorum avia tan-
to nomine aucta fuit, licet sola hic in vivis fuerit relicta
WENDULA, ceteris adbeatos, qui sunt extra has mundanas
molestias, beatissime translatis. Tertia filia DOROTHEA
ipsa adhuc parante beata nostra felices cum Dn. ERPOLDO
Schumacher thalamum ingressa conjux fortunatis hisce gau-
det nuptiis. Hæc vita, hæc fortunæ hactenus fuerunt Matronæ
hujus nostræ, quæ suis in liberis conspicata divini benedicti-
onem Numinis, precibus piis salutem auxit ac cœlum inter-
cuncta hæc qvæslivit votis ardentissimis. Cum autem hodiè post
beatissimum placidissimumq; obitum parentur corpori exanimi
exequiæ, si pietatis æstimentur merita, si virtutis magnificant
exempla, si humanitatis officium credatur esse corpus honore
prosequi ex quo tanquam parte homo est quodq; fuit templi
Dei & Sancti Spiritus domicilium, eâ certè fiducia fretus sum,
fore, ut qvæ literæ ad Vos, cives estimatisimi, de exequiis fre-
quenter eundis directæ sunt, benigniori abs vobis studio tali
in deductione honorifica sint cohonestandæ, PP. Calend.

April. An. M DC XC. Sub Sigillo RECTO-
RATUS.

Conventus fiet in Æde Jacob.

•(0)•

GUSTAV KOCH
Buchbinderei
ROSTOCK

In tranquillitate vitæ cum honesta famæ claritate
 Proavia paterna ~~Gescke~~ Lessing / Matrona hono-
 rum maternū habuit Dn. JOHANNEM Kra-
 sine laudum encomio commemorandum
 meritis inter suos condecoratum; nec non
 ternam ANNAM Rohlers/ morum candore &
 bus laudatissimam. Ex his parentibus cum fu-
 beata nostra, pio zelo ac Christianâ solicitudine
 personætissimum baptismatis sacramentum pri-
 rectio quam per summa Salvatoris nostri meriti
 quando lætissima secunda, ubi conjunctim
 corporis domicilio his ipsis quibus gavisa oculi
 rem aspectura est beatissima. Hinc postquam
 lavacro regenerationis renata ac renovata à ca-
 erat parentum loboles, hæc magna cura fuit
 vitæ ambularet; indeq; optimis virtutum præ-
 plis instructa eit virgo castissima. Sic magnis
 nis virtutibus allectus Vir Spectatissimus, litera-
 tegerrimus Dn. TOBIAS Nömberg/ Secretarius
 ni fidelissimus, ambiit cum illa nuptias, quibus
 ter optimus: Mater a, dudum erepta erat. Fa-
 divina intercedente per sacerdotem benedic-
 summato matrimonio (quod factum A. MD
 julii) quâ fide conjugali, quo amore invicem
 in exemplum fuit cognita omnibus felicitas.
 fœcunditate commendatissimum tale Deo ca-
 quo suscepit quinq; filias formosissimas, quarum
 ta in tenerrima aetate ex hac mundana vita
 modò translatae sunt. Ex ceteris elegantissimi-
 tutum apparatu ornatissima filia WENDULA
 Viro Prænob, ac Spectatissimo Dn. NICOLAC
 LERO Præfecto ad D. GEORG. apud Hambu-
 tissimo Amico nostro honoratissimo, quo cu-
 tali in coniugio fœcunda, decem nepotibus dulc-
 adauxit nomen & matris voluptatem pron-
 tissimam. Quanquam ex his quinq; terris

the scale towards document